

Wojciech Kalinowski

Sprawozdanie z obchodów 15-lecia erygowania Diecezji Ełckiej oraz powołania do życia Wyższego Seminarium Duchownego w Ełku, Ełk, 6 października 2007 r.

Studia Ełckie 10, 461-467

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z obchodów 15-lecia erygowania Diecezji Elckiej oraz powołania do życia Wyższego Seminarium Duchownego w Elku. Elk, 6 października 2007 r.

W dniu 06 października 2007 r. gmachu WSD w Elku odbyła się podniosła uroczystość świętowania jubileuszu 15-lecia erygowania Diecezji Elckiej i powołania do życia i działalności WSD w Elku. Seminaryjne święto wieńczyło obchody jubileuszowe przeżywane w wymiarze liturgicznym, pastoralnym i naukowym. Złożyło się na nie celebrowanie inauguracji nowego roku akademickiego 2007/2008 oraz sympozjum naukowe pod hasłem „*Wyzwania stojące przed Kościołem Elckim*”.

Jubileusz zgromadził w gmachu uczelni diecezjalnej dostojnych gości duchownych i świeckich z całej diecezji i diecezji sąsiednich. Wśród nich Księży Dziekanów, Siostry zakonne, wykładowców, rektorów zaprzyjaźnionych uczelni wyższych oraz dyrektorów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Przybyli przedstawiciele władz i wierni dobroczyńcy. Pierwszym aktem przeżywanego jubileuszu była koncelebrowana Msza św. w katedrze Św. Wojciecha w Elku pod przewodnictwem i ze Słowem Bożym Ks. Bpa Jerzego Mazura, Biskupa Elckiego. Koncelebowali zebrani kapłani z Ks. Bpem Romualdem Kamińskim i Ks. rektorem Wojciechem Kalinowskim. Na zakończenie liturgii zasłużeni kapłani i osoby świeckie zostały podniesione do godności kościelnych oraz wyróżnione medalem Biskupa Elckiego.

Zasadnicza cześć inauguracji i sympozjum dokonała się we wspólnocie seminaryjnej gdzie Ks. Bp Elcki dokonał immatrykulacji 10 nowych alumnów I roku. Nowy rok akademicki rozpoczęło w sumie 67 alumnów na wszystkich rocznikach.

Sympozjum jubileuszowe rozpoczął wykład inauguracyjny Ks. prof. dr hab. Macieja Ostrowskiego z Papieskiej Akademii Teologicznej z Krakowa pod tytułem: „*Duszpasterstwo turystyczne na terenie Diecezji Elckiej*”. Prelegent ubogacił wykład prezentacją multimedialną i zauważył, że współczesny człowiek staje się coraz częściej turystą. Sprzyjają temu różne czynniki, między innymi rozrastające się możliwości komunikacyjne, rozbudzona potrzeba poznawania świata, reklama, moda. Wiele regionów staje się okresowo miejscem „najazdów“ gości.

Diecezja Ełcka położona malowniczo na Mazurach i Suwalszczyźnie należy niewątpliwie do typowych regionów o walorach rekreacyjnych. Stolica Apostolska zwraca swą uwagę na dynamicznie rozwijające się zjawisko turystyki. Pośród jej organów istnieje Papieska Rada ds. Duszpasterstwa Migrantów i Podróżnych. Na gruncie teologii znajdujemy wiele miejsc, które stanowią oparcie dla rozbudowania teologii turystyki, czyli z teologiczną kwestią wolnego czasu. Poprzez godne jego przeżywanie człowiek wzrasta ku wieczności, wypełnia we właściwy sposób powołanie dane mu przez Stwórcę. Obszerną kwestią o głębokich teologicznych korzeniach jest sprawa wolności (wolny czas). Zachęcał, aby zwrócić uwagę na aspekt odpoczynku, który niesie ze sobą turystyka oraz na kwestię radości. Związana jest ona bowiem ściśle z turystyką i rekreacją. Człowiek będąc stworzeniem, mieszkańcem ziemi, bytuje „w drodze“, świadom, że ta ziemia jest dla niego tylko etapem wędrówki do wiecznej szczęśliwości. Turystyka nosi w sobie wiele wartości sprzyjających na różny sposób odnowie i rozwojowi ludzkiej osoby. Staje się to podstawą do pozytywnego spojrzenia na zjawisko i docenienia go także w obszarze ewangelicznej misji Kościoła. Spotkanie wzajemne ludzi daje wiele okazji do chrześcijańskiego świadectwa. Podróżujący są wędrownymi głosicielami Chrystusa. Nie można jednak pominąć milczeniem wielu zagrożeń charakterystycznych dla okresu turystyki. Zauważa się demoralizujące wpływy ze strony turystów na lokalne środowisko. W sferze religijnej obserwujemy zaniedbanie podstawowych praktyk. Obszar wolnego czasu, jak i jednej z jego form – turystyki, stają się także i dla Kościoła zadaniem. Kościół wszakże jest powołany, by wychodzić do świata i ewangelizować człowieka w tych sytuacjach, w których on żyje, na co dzień. Tematyka turystyki powinna znaleźć swe miejsce szczególnie w parafiach, które licznie przyjmują gości. Duszpasterz winien zdawać sobie sprawę z konieczności profilaktycznych działań umacniających chrześcijańskie postawy swoich własnych parafian. Turyści, goście miejscowości wczasowych włączają się na okres pobytu w życie miejscowej wspólnoty. Wielu spośród nich przeżywa jednak w tym czasie szczególną potrzebę refleksji nad sobą i kontaktu z Bogiem. Sprzyja temu być może większa ilość wolnego czasu, odprężenie i obcowanie z przyrodą. Stąd konieczność wyjścia na przeciw tym dążeniom ze strony parafialnego duszpasterstwa. Informatory, plakaty i ogłoszenia, umieszczane i pozostawiane na zewnątrz kościołów, w miejscach publicznych stanowią formę zaproszenia do religijnego życia dla wszystkich, którzy je napotkają, także i dla zobojętniałych. Są więc jednym z narzędzi ewangelizacji. Istotną sprawą

jest dyżur w konfesjonale. Duszpasterstwo specjalne w dziedzinie turystyki posiada jeszcze jeden godny zauważenia aspekt. Zwraca się ono nie tylko do samych turystów i urlopowiczów, ale także do tych, którzy obsługują turystyczny ruch. Dziś nie da się prowadzić duszpasterstwa turystycznego bez współpracy ze świeckimi instytucjami. Włączając się przede wszystkim przez świeckie osoby i stowarzyszenia w świat turystyki, ma szansę wniesienia weń ewangelicznych wartości. Świat turystyki jest obszarem ewangelizacyjnej szansy, której duszpasterstwo nie może przeoczyć!

Po wykładzie, który wzbudził duże zainteresowanie wywiązała się dynamiczna dyskusja. Wielu mówców z radością podkreślało trafność podjętego zagadnienia i potrzebę jego kontynuowania oraz bardziej praktycznego przenoszenia tych idei do duszpasterstwa parafialnego.

Po przerwie kontynuowano sympozjum w formie dyskusji panelowej, której podstawę stanowiły 15 minutowe komunikaty przedstawicieli poszczególnych instytucji diecezjalnych i dziedzin duszpasterstwa. Mówcy koncentrowali się na planach i zamierzeniach.

Pierwszy zabrał głos Ks. dr Wojciech Kalinowski, rektor WSD w Ełku. Starł się udzielić odpowiedzi dwa podstawowe pytania: kim jest ksiądz oraz jakie są zadania kapłana w kontakcie ze współczesnym człowiekiem w kontekście społecznym i kulturowym, który obecnie dominuje z uwzględnieniem specyfiki społecznej Diecezji Ełckiej? Ks. rektor podkreślił, że kapłaństwo – podobnie jak małżeństwo – nie jest naszym, ludzkim pomysłem, ale jest zamysłem Boga. Jest niezwykłym przejawem Bożej miłości do człowieka. Bez trwałego małżeństwa i szczęśliwej rodziny żadne społeczeństwo nie ma przyszłości. Podobnie Boży kapłan potrzebny jest każdemu społeczeństwu i w każdych czasach. Kapłaństwo to najpierw sposób istnienia. Dopiero w konsekwencji to określony sposób postępowania. Tu także obowiązuje zatem prymat *być* przed *mieć*. Tylko ten, kto rzeczywiście stał się kapłanem, ma szansę w owocny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę oraz kompetencje i dobra materialne, którymi dysponuje. Trudno jest być kapłanem we współczesnym świecie. Jednak trudność ta wynika nie tylko z kryzysu współczesnego człowieka, lecz także z kryzysu samych kapłanów, którym jakże często brakuje Bożego, Chrystusowego Ducha. Brakuje nie tyle wiedzy i kompetencji, co raczej miłości i osobistej dojrzałości. Zadanie współczesnego kapłana to szczególna wrażliwość na ludzi biednych – biednych materialnie, moralnie i duchowo – oraz na ludzi skrzywdzonych, uzależnionych, załamanych, bezradnych. Zadaniem

nie mniej ważnym, a niestety często zaniedbywanym, jest umacnianie mocnych, by trwali w przyjaźni z Bogiem i ludźmi. Trwanie w dobru nie jest przecież ani rzeczą łatwą, ani spontaniczną. Aby być kapłanem wiernym swemu powołaniu oraz zdolnym do owocnego podjęcia zadań, jakie stoją przed kapłanem w obecnych uwarunkowaniach społecznych i kulturowych, konieczna jest pogłębiona formacja we wszystkich fazach życia: w rodzinie, w parafii, w seminarium, formacja stała kapłanów. Integracja formacji oznacza uwzględnianie faktu, że sposób formowania kapłanów oraz ich postawa w znacznym stopniu wpływa na budzenie powołań, fascynacje kapłaństwem wśród młodych, a następnie na formację alumnów i ich postawę zarówno w seminarium, jak i po przyjęciu święceń kapłańskich. Między formacją alumnów a formacją kapłanów jest podobny związek, jak między formacją dzieci a formacją ich rodziców. Wyjątkowo ważna w aspekcie formacyjnym jest postawa przełożonych wobec księży, którzy przeżywają kryzys. Potrzebne są tu jasne i stanowczo respektowane zasady, które znają zarówno kapłani jak i alumni. Na zakończenie Ks. rektor stwierdził, że owocna i pogłębiona formacja seminaryjna i kapłańska oznacza, że współczesny ksiądz staje się czytelnym i przekonującym świadkiem Chrystusa, zafascynowanym Jego świętością i Jego prawdą. Dzięki temu staje się drogowskazem, który nie tylko wskazuje Bożą drogę życia, ale który sam tą drogą idzie. Owocna i pogłębiona formacja oznacza też, że współczesny ksiądz kieruje się wychowawczą mentalnością zwycięzcy. Ma zatem odwagę proponować sobie i innym wyłącznie optymalną, ewangeliczną drogę życia, a zatem drogę życia w świętości i wolności dzieci Bożych. Jest to zawsze formacja w szkole Jezusa, w której osobista przyjaźń ze Zbawicielem oraz modlitwa i uwielbienie Boga wyprzedza i warunkuje zdobywanie wiedzy i kompetencji.

Perspektywy duszpasterstwa w Diecezji Ełckiej nakreślił Ks. Arkadiusz Pietuszewski, Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Ogólnego Ełckiej Kurii Biskupiej. Prelegent omówił stworzone od podstaw struktury duszpasterstwa w nowopowstałej diecezji jako konstrukcję stabilnego i owocnego budowania. Jego zdaniem, odnowa życia i ewangelizacja dokonuje się w Kościele Ełckim poprzez wspólnoty i duszpasterstwa specjalistyczne, gdzie człowiek, który jest drogą Kościoła nie jest anonimowy i ma większe możliwości odkrywania naszego duchowego dziedzictwa, tradycji i prawd objawionych. Rozwijając duszpasterstwo oparte na wspólnotach parafialnych szczególnego charakteru nabierają duszpasterstwa specjalistyczne i zawodowe. Nie zaniedbując innych

ustawicznie należy troszczyć się o duszpasterstwo dzieci i młodzieży. Ks. dyrektor wskazał na działanie fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia” ogarniającej zdolne i ubogie dzieci i młodzież z terenów wiejskich. Dla naszego regionu jest to znacząca pomoc. Mamy nadzieję, mówił prelegent, że młodzież ta, jako żywy pomnik budowany Słudze Bożemu Janowi Pawłowi II, uzyskawszy solidne wykształcenie, powróci w rodzinne strony i wniesie w nasze środowisko nową jakość i wartości oparte o nauczanie naszego Wielkiego Rodaka.

Jako następny zabrał głos Ks. dr Jerzy Sikora, redaktor naczelny miesięcznika diecezjalnego „Martyria”. Ks. redaktor nakreślił perspektywy funkcjonowania pisma diecezjalnego. Opowiedział się za zwróceniem większej uwagi na oczekiwania czytelników, za dostosowaniem problematyki do ich potrzeb, a jednocześnie ewangelizowania odbiorców i przekazem najważniejszych wartości w urozmaiconej ofercie tematycznej: religijnej, społecznej, kulturalnej, etc. Współczesny człowiek, żyjący w kulturze masowej – „globalnej wiosce”, jest zmęczony ogromem informacji i szybkością ich przekazywania. Teksty muszą być krótkie, a zarazem ciekawe i podane w atrakcyjnej formie – to gwarancja, i to niepewna, zaciekawienia czytelnika. „Martyria” będzie iść w kierunku nowej ewangelizacji, katechezy dorosłych, problematyki rodzinnej i młodzieżowej.

Sprawy diecezjalnej „Caritas” prezentował Ks. mgr Jan Makowski, Dyrektor Domu Księży Emerytów w Augustowie. Posługa charytatywna to zespół zadań i czynności wynikających z Bożego przykazania miłości adekwatnych do potrzeb ludzi cierpiących z powodu materialnego lub duchowego ubóstwa, mających na celu niesienie im pomocy koniecznej do godnego życia. Poprzez niesienie skutecznej pomocy potrzebującym i ubogim, ełcka Caritas aktywnie włącza się w budowę „cywilizacji miłości”, której propagatorami byli Paweł VI i Jan Paweł II. Idealem do którego dąży „Caritas” jest to, „*aby nikomu nie odmówiono dóbr koniecznych do godnego życia*”. W ciągu 15 lat od powstania Caritas Diecezji Ełckiej, organizacja ta zdobyła zaufanie społeczne i stała się równorzędnym partnerem w realizacji różnych projektów i działań na szczeblu lokalnym, wojewódzkim i krajowym. Jest też instytucją rozpoznawaną jako ta, która świadczy pomoc bez stosowania jakichkolwiek dyskryminacji i w poszanowaniu godności drugiego człowieka. Biorąc pod uwagę kompleksowość i wielość zadań przed jakimi stoi „Caritas”, koniecznym jest w przyszłości rozszerzanie istniejących struktur organizacyjnych, a także tworzenie nowych, które pozwolą na otoczenie profe-

sjonalną opieką jeszcze większą grupę osób. Zadaniem priorytetowymi są:

- ciągle rozwijanie działalności charytatywno-opiekuńczej i pomocy doraźnej dla najuboższych w naszej diecezji poprzez dożywianie dzieci, wspieranie leczenia i rehabilitacji chorych, organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin, prowadzenie kampanii społecznej na temat bezdomności, organizowanie pomocy dla rodzin wielodzietnych, itp.
- aktywizacja zawodowa grup zagrożonych marginalizacją (bezdomni, bezrobotni, niepełnosprawni)
- rozszerzanie i propagowanie na terenie całej diecezji idei wolontariatu i służby drugiemu człowiekowi
- przygotowanie infrastruktury niezbędnej do zapewnienia opieki osobom starszym, niedołącznym, chorym poprzez budowę hospicjów, centrów opieki dziennej, centrów integracji, świetlic dziennego pobytu, klubów seniora
- utworzenie Domu Samotnej Matki oraz diecezjalnego centrum pomocy rodzinie gdzie wszystkie osoby, borykające się z różnymi problemami w rodzinie takimi jak: przemoc, alkoholizm, zła sytuacja finansowa, bezrobocie, patologie znajdą fachową pomoc i wsparcie nie tylko prawnicze i materialne, ale także duchowe.
- kontynuowanie współpracy z samorządami lokalnymi i wojewódzkimi, grantodawcami takimi jak fundacje, stowarzyszenia, firmy w celu podejmowania nowych inicjatyw i przedsięwzięć na rzecz poprawy sytuacji życiowej mieszkańców diecezji
- przygotowanie i wyszkolenie grupy osób mającej za zadanie pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej

Podsumowując, ełcka „Caritas” będzie kontynuowała odczytywanie i interpretację „znaków czasu”, które pozwolą jej na dostosowanie udzielanej pomocy materialnej i duchowej do potrzeb Kościoła i mieszkańców diecezji a także nie zaprzestając świadczenia o miłości względem Boga drugiego człowieka. Będzie podejmowała nowe inicjatywy w duchu solidarności i ekumenizmu na rzecz ubogich i potrzebujących.

Po prezentacjach komunikatów nastąpiła ożywiona dyskusja. Najczęściej głos zabierali ludzie świeccy. Jeden z mówców z bardzo osobistym świadectwem mówił o odwadze dzisiaj młodych mężczyzn wybierających drogę kapłańskiego życia. Jemu kiedyś tej odwagi zabrakło a jak podkreślił czasy współczesne są jeszcze bardziej niż kiedyś wymagające dla kapłaństwa. Inni dyskutanci akcentowali potrzebę rozbudza-

SPRAWOZDANIA

nia wolontariatu tak wśród młodych jak i dorosłych katolików jako formy docierania z orędziem nadziei zmartwychwstania przez znak osobistego świadectwa i braterskiej postawy w różnych okolicznościach życia. Na zakończenie zabrał głos Ks. Bp Jerzy Mazur, pasterz Kościoła Ełckiego dziękując wszystkim za przygotowanie i udział w sympozjum oraz udzielił pasterskiego błogosławieństwa na realizację szlachetnych dążeń i planów.

Ks. Wojciech Kalinowski